

НИЯ
ЙОТОВА

Лара

Една жена,
която иска всичко

O

Лара разбра, че подсъзнанието ѝ може да я контролира, когато беше на трийсет и две.

Беше заспала пред телевизора в дневната и се събуди от ръмженето и вибрациите на дивана под нея. Беше точно три сутринта на двайсет и втори май – голямото земетресение. Лара събуди Мъжа и влязоха в кратка словесна схватка, в която той настояваше да си останат вкъщи, а тя – да изнесат децата. За неин късмет в коридора ясно се чу как хлопва вратата на съседа, когото Мъжа много уважаваше, и това реши въпроса в нейна полза. Лара гушна деветмесечното бебе, Мъжа – четиригодишния им син, и в крайна сметка си изкараха приятно, пиещи кафе с група студенти в бензиностанцията под блока, докато обсъждаха за голям трус ли се счита земетресение с магнитуд от 5,8 по Рихтер и какво биха казали японците по въпроса.

Интересното беше, че месеци след това Лара заспиваше по навик на същото място на дивана пред телевизора и поне веднъж в седмицата, точно в три сутринта, се събуждаше в паника, защото усещаше физически как диванът танцува под нея. Хвърляше се да изнася децата и се ядосваше колко са зачестили земетресенията. Отнемаше ѝ пет-десет минути анализ на движението, или по-скоро

на липсата на движение на висящите лампи в хола, за да осъзнае, че земетресение няма.

Половин година по-късно с Мъжа се пренесоха в новия си дом и тя вече не заспиваше на същия диван, което автоматично сложи край на одисеите в три сутринта. Ако не бяха продали старото жилище, би отишла да спи там една нощ, за да провери дали ще активира същата реакция.

След тази случка убедеността, че подсъзнанието ни контролира, а ние него – не, се нареди в списъка с убеждения, в които Лара твърдо вярваше и според които живееше живота си. Първото от тях се бе заформило още в детството ѝ и се изчерпваше с две думи: има прераждане.

∞ ∞ ∞

Лара прегърна идеята за прераждането още в детската градина. Имаше нещастието да се научи да чете на три години и половина и четеше всичко, което се изпречи на пътя ѝ. Баба ѝ и дядо ѝ я бяха взели на екскурзионно лептуване по Дунав и в един музей в Русе Лара видя изложен човешки череп. Преди бабата да препречи пътя към експоната, Лара се добра до него и прочете: „Черепът на загиналия...“ Не стигна до името, но разбра онова, което я интересуваше. Самичка си го разбра – черепът всъщност е главата, след като умрем и изгнем в гроба.

Последваха дълги нощи на отчаяние и плач в леглото. Какъв беше смисълът да ходи на английска забавачка, какъв беше смисълът да тръгне след някоя и друга година на училище и да е отличничка, какъв беше смисълът да стане изрядно чавдарче и после пионерче? Накрая, като стане на сто години, пак ще умре и ще изгнє под черната земя.

Още по-тежко ѝ ставаше от мисълта как лежи в гроба, роднините я затрупват с пръст и тя вижда все по-малко от тях, докато не я затрупат изцяло и тя вече не вижда нищо и никого. Не вижда, но знае. Знае, че те постепенно ще се върнат към ежедневието си, което – най-много я болеше

от това – ще продължи и след нея. А тя ще остане сама да скучae и да се разлага в скучния гроб, докато един ден се превърне на отвратителен череп.

През деня, мислеше си Лара, горе-долу ще се търпи в гроба. Ще ѝ е скучно, но поне няма да я е страх. Но през нощта, докато гние и скучae, ще трябва и да се страхува от другите трупове, които, беше сигурна, няма да зачитат дисциплината в гробището и нощем ще пъплят между мраморните кръстове. Познаваше се прекрасно и знаеше, че е много изпълнителна, и ако шефът на гробищата очаква от нея да лежи в гроба, тя ще прави точно това.

По време на следобедния сън другите деца в детската само чакаха да излязат другарките, за да наизскачат от креватите и да започнат да се налагат с възглавници, докато тя дисциплинирано си мижеше в леглото. По нейните сметки щеше да умре горе-долу по едно и също време с онези гамени от детската, което означаваше, че ще е единственият дисциплиниран труп в гробищата.

Бабата и дядото на Лара се опитваха да я успокоят. Казваха ѝ, че има ужасно много време, докато умре. Разказваха ѝ за слона в зоологическата градина, имитираха го и се смееха един на друг. Лара ги гледаше и не можеше да повярва колко дебелокожи хора има. Тя поне беше малка, на нея ѝ оставаха около деветдесет и седем години живот, но тия двамата с всяка секунда се доближаваха до скуката в гроба и изобщо не изглеждаха притеснени.

Лара беше изпаднала в дупка, тъмна като гроб, от която успя да я спаси единствено майка ѝ. Когато се прибраха в София, тя ѝ обясни, че щом умре, веднага ще се превърне в звездичка, а после в малко бебенце, което ще се роди и пак ще живее сред хората.

Това бяха едни от най-прекрасните думи, които Лара бе чувала. Тежкото чувство на неизбежност мигом изчезна. Представата за скучаещ, гниещ в гробищата труп избледня и на нейно място заблестя идеята за собствената ѝ

душа. В този момент Лара разбра, че ще има прекрасен и пълноценен живот. Как само ѝ олекна!

Появата на малкото ѝ братче напълно я убеди в идеята за прераждането. Тя видя за пръв път брат си на път за външи, в кафявия вартбург на баща си. Майка ѝ отметна пелената на бебето, за да ѝ го покаже, и Лара само се усмихна. От бебешкото вързопче я гледаше точно онази душичка, която беше очаквала, надянала точно това лице, което Лара знаеше, че ще види. Тя едва се сдържа да не каже: „Здравей отново, доживяхме да се видим пак“. Преглътна думите само за да не плаши майка си и баща си, но пък наистина ги учуди като никога и за нищо не прояви очакваната ревност по отношение на малкия си брат. Защо да ревнува, двамата се обичаха от толкова отдавна!

Години по-късно Лара разказа историята за звездичките на децата си. Синовете ѝ очевидно бяха наследили от нея интереса към „какво става с нас, след като умрем“, тъй като баща им никога не се бе терзал с подобни мисли.

Първият ѝ син беше на четири, когато се поинтересува какво се случва, след като „стане звездичка“. Тя му скицира процеса на прераждането и за известно време въпростът беше приключен. След около седмица детето се разплака в колата:

– Като стана звездичка и след това се преродя, откъде да съм сигурен, че пак ще бъда толкова хубав, умен и добър, колкото съм в този живот?

Тези тревоги очевидно не му попречиха след още няколко години да обясни схемата със звездичките и преражданията на брат си. Малкото дете на Лара имаше съвсем други притеснения. То се гушна в нея и прошепна:

– Толкова много те обичам, че искам да станем звездички в един и същи ден.

Лара категорично отказа на сина си да стават звездички заедно. Обясни му, че първо тя ще отиде на небето, а той

чак трийсет-четирийсет години след нея. Не беше достатъчно.

– Да, но в небето има много звезди и са все еднакви. Как ще те намеря? – попита детето.

„Просто трябва да вярваш“ – помисли си Лара тогава, но не го каза на глас. Вярата в Бог бе второто ѝ правило. Не приемаше докмите в повечето религии още от първия си сблъсък с тях, който се бе запечатал трайно в паметта ѝ. Беше прочела някаква книга, според която в ада отиваха всички, които не са минали християнско кръщене. Та това значеше, че там ще се озоват всички бебета, чийто родители са пропуснали да ги кръстят, плюс милионите хора с друга религия! Не ѝ харесваха на малката Лара тези неща. Нямаше никакъв смисъл в тях и въобще не се покриваха с идеята за добрия всеопрощаващ Бог, който дава шанс на прегрешилите. Затова избра да вярва в свой собствен Бог и отказа да се страхува от него.

∞ ∞ ∞

Стъпвайки на вярата си в прераждането и в Бог, който ѝ помогне да си го осигури, докато растеше, Лара трупаше нови убеждения. Увиваше ги като прозрачен шлем около главата си и те се движеха с нея, където и да отидеше. Хубавото бе, че с времето шлемът успяваше да се актуализира и на всеки пет до десет години Лара разполагаше с ъпгрейд, разработен специално за нея.

На осемнайсет списъкът изглеждаше така:

- Трябва спешно да отидеш да живееш в чужбина, и то в англоговоряща чужбина. Лара инстинктивно чувстваше, че животът с родителите ѝ, които тя много обичаше, няма да ѝ се отрази добре след деветнайсет. А ако си остане в България, изнасянето ще се проточи до безкрайност и най-вероятно никога няма да се състои.

- *Нищо не е интересно, ако не е свързано с дискотеки, популярност и момчета.* На осемнайсет Лара завърши училище с отличен успех, за който беше положила елементарни усилия, и то само защото обичаше да се харесва на авторитетите. Постигаше всичко толкова лесно, че остана с емоционален недъг – приемаше постиженията си за даденост и изобщо не можеше да им се зарадва. Затова целите на Лара в този толкова важен етап от живота бяха да е популярна и да я харесват момчетата, но не за да започне връзка, а просто за да си повдига самочувствието.
- *Крайностите винаги са за предпочтане.* Да бъде в златната среда по който и да е показател, ѝ се струваше много по-обидно от това да е на дъното.

На двайсет и пет в списъка се появи нова точка, която извести голяма част от досегашните убеждения:

- *Най-важното е да имаш семейство и да се установиш.* Беше готова на всякакви компромиси със себе си, само и само да е доволен човекът, с когото беше тогава. Много голяма грешка, както скоро щеше да разбере.

След като на двайсет и седем роди за първи път, Лара разбра, че всъщност винаги е искала дете и голяма част от предходните точки в списъка бяха изтрити. На трийсет и две шлемът от убеждения вече имаше финална версия.

- *За да е щастлив, човек трябва да следва съдбата си.* За Лара да „следва съдбата си“, означаваше да намери занимание, което да я прави толкова ентузиазирана и мотивирана, че да няма търпение да се събуди сутрин.
- *Жените трябва да имат деца, за да са щастливи.* Нейният живот се напълни с децата. Има изключения, разбира се, но за повечето от нас, които сме по-емоционални, това правило важи, смяташе тя. Преди

да роди, все се налагаше да канализира някъде емоциите и обикновено го правеше в грешната посока.

- *Задължително е да си финансово независим. Особено ако си жена.* Ако Лара разполагаше с подобна власт, би направила всички жени финансово независими. Добре, че не разполагаше, защото, убеди се с годините, има много жени, свикнали да зависят от мъжете си и щастливи (и те, и мъжете им).
- *Никога не казвай „никога“.* Като по-млада Лара беше категорична по два въпроса – никога няма да се влюби в мъж, който не чете книги, и никога няма да се влюби в мъж, който пише с правописни грешки. Влюби се тежко в двама такива – единият не четеше (ако не се брои специализираната литература и едно списание за фитнес), а другият не знаеше, че „и“ и „й“ са две различни букви.
- *Хората, които си заслужава да харесваш, са учили в чужбина или са от твоята зодия.* Лара се самоанализираше достатъчно, за да е наясно с не толкова деликатната връзка между това убеждение и онова от осемнайсетгодишния списък. Но какво пък, последните четиринайсет години само бяха доказали, че е права. И то не защото хората, които са учили в чужбина, са попили по-особени ценности и култура. Просто са били достатъчно смели да направят скока дотам. А Лара уважаваше смелостта почти толкова, колкото честността. За зодията нямаше какво да говори. Всичко си бе казано от звездите.
- *Много от общоприетите норми са тотално лицемерни и абсолютно излишни.* Лара искрено не разбираше голяма част от неписаните правила на обществото. Не намираше нито голотата, нитоекса за срамни. Не разбираше табутата около тези две теми. За нея това бяха нормални неща, част от живота. Или по-скоро вече бяха нормални неща, част от живота.